

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет будівництва і архітектури
Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та
місцевого самоврядування Верховної Ради України
Управління внутрішньої політики Київської обласної державної адміністрації
Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України
Український інститут національної пам'яті
Академія будівництва України
Комітет з законодавчих досліджень Міжнародної асоціації політичної науки
Аналітичний центр «Бюро економічних та соціальних досліджень»

Перша Міжнародна науково-практична конференція

РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА: ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ

24-25 листопада 2015 року

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

*Присвячується 85-річчю заснування Київського національного університету
будівництва і архітектури*

КИЇВ 2015

ЗМІСТ
ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

<i>Куліков П. М.</i> Актуальні питання регіональної політики в контексті розвитку будівельного комплексу.....	8
<i>Бортніков В. І., Белгасем Мохамед Алі</i> Соціокультурні чинники політичного протесту в Україні у контексті регіональної ідентифікації.....	12
<i>Варзар І. М.</i> Політолого-етнологічні аспекти реалізаційної динамізації основних конструктивів області державної регіональної політики.....	17
<i>Деревінський В. Ф.</i> Концепція В'ячеслава Чорновола реформування місцевого управління в Україні наприкінці 1991 – на початку 1992 р.....	22
<i>Захарченко П. В., Гайко Г. І.</i> Прогноз розвитку інфраструктури Києва в короткотерміновій перспективі.....	25
<i>Івашко О. Д., Івашко Ю. В.</i> Муралізм в міській стратегії гармонізації фасадів.....	33
<i>Кресіна І. О., Стойко О. М.</i> Державна регіональна політика: централізація замість розвитку.....	37
<i>Матвієнко А. С.</i> Розукрупнення районів як шлях до формування дієздатних громад.....	41
<i>Орленко М. І.</i> Реставрація і відтворення пам'яток в сучасних умовах.....	44
<i>Перегуда Є. В.</i> Розвиток державного управління України в роки незалежності в контексті тенденцій централізації та децентралізації влади.....	51
<i>Римаренко С. Ю.</i> Феномен регіоналізації. Концептуалізація та типологія.....	59
<i>Хмелько І.</i> Американський федералізм: етапи становлення, сучасні проблеми.....	65
<i>Цвих В. Ф.</i> Реформа місцевого самоврядування в Україні як інструмент децентралізації влади.....	72
<i>Шайгородський Ю. Ж.</i> Децентралізація: небезпека спрощених підходів.....	77
Секція «ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ»	
<i>Адамович С. В.</i> Небезпеки та переваги утворення об'єднаних територіальних громад.....	85
<i>Зеленько Г. І.</i> Проблема «включення» громадянського суспільства в Україні.....	87
<i>Малиновський В. Я.</i> Місцеві вибори 2015 та їх вплив на регіональні процеси в Україні.....	91

Наумкіна С. М., Маслов Ю. К.

Адміністративно-територіальне реформування як центральна ідея концепції «нового регіоналізму».....97

Новакова О. В.

Розвиток місцевого самоврядування в Україні як основа децентралізації влади.....103

Сидорук Т. В.

Співпраця України та Європейського Союзу у сфері регіональної політики.....106

Сушинський О.І.

Конституційний процес: новели та ризики проекту змін до Конституції України111

Баєва Ю. Є.

Регіональні аспекти формування іміджу політичного лідера та їх еволюція120

Буравченкова С. Б., Курас А. І.

Регіональний аспект зовнішньоінтеграційних процесів в українській політиці.....126

Вакарчук К. В.

Основні критерії та особливості формування моделей місцевого самоврядування : політико-правова характеристика.....128

Гордієнко М. Г.

Аномалії федералізму в умовах повзучого сепаратизму.....135

Дмитренко О. С.

Місцеві референдуми: зарубіжний досвід і українські реалії.....142

Дмитренко С. П.

Політичний протест в Україні: загальнонаціональний контекст та особливості регіональних проявів.....145

Згурська В. Л.

Міжмуніципальне співробітництво як інструмент регіональної політики.....149

Красковська М. П.

Суспільна свідомість і її вплив на державну і регіональну політику.....154

Кулачинський М. М.

Парламентські вибори 2015 року у Великій Британії: регіоналізація міжпартійного суперництва за владу.....160

Макаренко Н. Ю.

Чинники регіонального виміру національної ідентичності.....163

Медвідь Ф. М., Чорна М. Ф.

Політико-правові засади регіональної політики в умовах забезпечення національної безпеки України.....169

Місерґі С. Д.

Деякі аспекти регіональної ідентичності в контексті розвитку української політичної нації в сучасних умовах.....179

<i>Савойська С. В.</i>	
Модернізація освітньої галузі у регіонах України, мовна політика консенсусу: до визначення понять.....	183
<i>Семко В. Л.</i>	
Досвід вивчення феномену неконтрольованих територій у контексті наукового аналізу збройного конфлікту на сході України.....	188
<i>Семченко О. В.</i>	
Державна інформаційна політика на непідконтрольних територіях України.....	192
<i>Слободян О. Т.</i>	
Соціокультурні характеристики права і регіональна свідомість в Україні в контексті децентралізації.....	196
<i>Узун Ю. В.</i>	
Політико-правові засади регіональної політики та їх вплив на процес децентралізації в Україні	199
<i>Голка В.Є.</i>	
Можливості застосування практик краудсорсингу у проектах регіонального розвитку України.....	206
<i>Губерт Ю. Г.</i>	
Забезпечення та захист прав дітей-сиріт Донецької та Луганської областей в умовах воєнного конфлікту 2014–2015 рр.....	211
<i>Донченко К. А.</i>	
Публічність місцевого самоврядування.....	216
<i>Малиха М. І.</i>	
Регіональний зріз міграційної політики в сучасній Україні на прикладі Волинської області.....	223
<i>Матієк О. М.</i>	
Роль ментальної регіоналізації в формуванні зовнішньополітичної ідентичності громадян України.....	227
<i>Чубаєвський В. І.</i>	
Регіональний аспект політичної легітимації влади в Україні.....	231
<i>Лютіков О. Ю.</i>	
Децентралізація в Україні: реформа чи профанація?.....	236
<i>Зазірна К. І., Савойська С. В.</i>	
Ідеологізація як чинник політизації регіонів у сучасній Україні.....	240
<i>Marіia Mikhalko</i>	
Migrant crisis in Europe: problematic issues.....	244
Секція «ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ. РОЗВИТОК БУДІВНИЦТВА, АРХІТЕКТУРИ, ТУРИЗМУ»	
<i>Васильчук В. М., Яворська О. Г., Комова О. С.</i>	
Правові основи еколого-туристичної діяльності в Україні.....	252
<i>Калакура О. Я.</i>	
Радянська етнокультурного життя Галичини (1940-ві – 1980-ті рр.):.....	257
<i>Криськов А. А.</i>	

Ліквідація економічного впливу поляків в губерніях правобережної України після січневого повстання 1863 р.....	264
<i>Левицька Н. М.</i>	
Вплив історико-культурної спадщини на розвиток регіонів України.....	269
<i>Ремизова Е. И.</i>	
Культурный ландшафт современного украинского города и его судьба!.....	272
<i>Тюрменко І. І., Запунна Є. О.</i>	
До проблеми захисту історико-архітектурних осередків малих міст України.....	278
<i>Zdzisław Iłski, Andrzej Małkiewicz</i>	
Problem autonomii Zakarpacia w okresie przynależności do Czechosłowacji (1919 – 1939).....	284
<i>Антонишин А. П.</i>	
Реформа органів державної влади на поділлі за доби гетьманату П. Скоропадського в контексті становлення адміністративної системи сучасної України.....	299
<i>Бурда І. О.</i>	
Етнічні українські території Польщі (досвід врегулювання релігійного питання).....	305
<i>Грицюта О. О.</i>	
Розбудова залізничної мережі на півдні Російської Імперії у другій половині ХІХ ст. як чинник економічного розвитку регіону	309
<i>Єгоров В. В., Дьомкін П. О.</i>	
Історія та культура українського та російського народів на сторінках часопису «Вестник Европы» у 1860-1880-х рр.....	313
<i>Ніконенко В. М.</i>	
Соціологічні аспекти сфери культури сучасного села.....	319
<i>Орлов В. М.</i>	
Дослідження чисельного складу релігійних громад в Україні у контексті квантитативних методик (на прикладі альтернативних релігійних об'єднань).....	325
<i>Панібудьласка А. В.</i>	
Магдебурзьке право – історичний досвід створення та функціонування демократичних інститутів в Україні.....	333
<i>Сацький П. В.</i>	
Регіональна політика Тюркських каганів раннього середньовіччя.....	335
<i>Силка О. З.</i>	
Нормативно-правова основа вивчення діяльності сільських добровільних товариств в Україні (кін. хіх – поч. ХХ ст.).....	340
<i>Стеценко С. В.</i>	
Соцекогенез українців в контексті сучасного політико-ідеологічного дискурсу	344

<i>Третяк В. П.</i>	
Світоглядно-культурні аспекти регіональної політики.....	350
<i>Козакова О. М.</i>	
Західноукраїнські історичні готельні будівлі як засіб регіонального розвитку.....	356
<i>Мамонтов І. О.</i>	
Будівельне право як новий напрям підготовки юристів.....	362
<i>Волянюк С. Б.</i>	
Підготовка молодшого командного складу УПА у ВО 3 «Лисоня».....	364
<i>Захеди Шахаб</i>	
Популяризація насліддя ісламської архітектури Ірану для розвитку туристическої отрасли.....	371
<i>Ли Шуань</i>	
Китайський опыт охрани и приспособления исторических зданий (на примере объектов стиля модерн).....	376
<i>Яценко В. О.</i>	
Містобудівна діяльність в умовах розвитку нового місцевого самоврядування – пошук істини.....	379

МАТЕРІАЛИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

<i>Васильєва Н.В.</i>	
Сучасні тенденції регіонального розвитку України.....	383
<i>Кризина Н. П.</i>	
Механізми регіонального розвитку України в сучасних умовах.....	387
<i>Сухарська Л.В.</i>	
Елементи системи фінансового забезпечення розвитку територіальної громади.....	393
<i>Горблюк С.А.</i>	
Типологія інструментів формування регіональних інноваційних систем.....	395

ПОЗИЦІЯ АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ

<i>Пітцик М.В.</i>	
Децентралізація в Україні: перші здобутки.....	398

ДОДАТОК

<i>Алексєєнко І.В.</i>	
Центр-локальні відносини: політико-правові аспекти.....	404
<i>Остапець Ю.О., Манайло-Приходько Р.Ю.</i>	
Місцеві вибори 2015 року: загальнонаціональний та регіональний вимір (на прикладі Закарпатської області).....	406
<i>Семеніхіна М.Г.</i>	
Транскордонні форми співробітництва як спосіб регіонального розвитку прикордонного простору на прикладі Одеської області	414

*Кулачинський Микола Миколайович, к. політ. н., доцент,
Одеський державний аграрний університет*

ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ 2015 РОКУ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ: РЕГІОНАЛІЗАЦІЯ МІЖПАРТІЙНОГО СУПЕРНИЦТВА ЗА ВЛАДУ

Вибори до парламенту Великої Британії, які відбулися 7 травня 2015 року, стали справжньою несподіванкою для багатьох політичних експертів та аналітиків як у самій Британії, так і за її межами. З одного боку, ми отримали неочікувані результати по голосуванню правлячих партій влади, за якими «тимчасові союзники» торі, а саме ліберал-демократи втратили статус «третьої партії держави», а з іншого – на перший, не прискіпливий, погляд, здається, маємо реставрацію старої політичної системи, за якої на виборах перемагає лише одна партія, яка й формує уряд країни і не запрошує при цьому другу політичну силу для створення коаліції. Однак, на наш погляд, ситуація у цьому питанні виглядає дещо складніше.

Крім того, результати травневих виборів мають неоднозначні наслідки для внутрішньої та зовнішньої політики країни. Це й напруженість у взаємних політичних відносинах між Лондоном і Брюсселем, а також гостра дискусія у країні про проведення референдуму по виходу країни з ЄС, яка вже точиться декілька років, і кожна з політичних сил країни декларує даний пункт у своїй політичній програмі.

На думку О. Громика, Великобританія знову підтвердила репутацію держави, яка звертає на себе увагу з точки зору партійно-політичних

процесів та подальших процесів децентралізації (деволюції), а також як незручний партнер Євросоюзу, який час від часу декларує можливість виходу з цієї організації. Такий хід речей, на думку політичного дослідника, має стати додатковим стимулом для реформування цієї організації, якого вона потребує [2].

Нинішні вибори до британського парламенту повторили по суті 1992 рік, в якому однозначну перемогу отримала Консервативна партія, хоча багато політичних експертів перемогу віддавали лейбористам. Не лише іноземні коментатори, а й провідні британські аналітики опинилися розгубленими, бо всі вони передбачали наявність «підвішеного парламенту», тобто парламенту, в якому жодна з політичних партій не мала набрати абсолютну більшість депутатських мандатів, а значить сформувати знову ту чи іншу коаліцію, або уряд меншості.

З одного боку, сталося повернення до практики однопартійного уряду, тобто до «мажоритарної моделі» демократії, яка була притаманна для цієї країни на протязі другої половини ХХ століття, де бізнес-структури грали не останню роль. На це вказує той факт, що Партія незалежності Сполученого королівства (UKIP), яка набрала на цих виборах 3,9 млн. голосів, спромоглася провести до Палати громад лише одного депутата, в той же час Шотландська національна партія лівого толку, яка набрала лише 1,5 млн. голосів, провела до цієї палати 56 депутатів.

З іншого ж – спостерігається наявність плюралістичної партійно-політичної системи, однак, не у форматі уряду, а у динаміці відносин між Лондоном та регіонами. Так, наприклад, Шотландська національна партія на цих виборах показала впевнений різкий стрибок у кількості депутатських мандатів не в декілька разів, а на порядок більше. Отже, іншими словами плюралістичність регіональних партійно-політичних систем (шотландської) «проривається» у Вестмінстер.

У майбутньому це може привести до того, що британські партії влади (консервативну і лейбористську) можуть замінити у своїй відповідності Партія незалежності Сполученого королівства та Шотландська національна партія, які вже забирають електорат від консерваторів та лейбористів.

Наприклад, минулого року UKIP, яка вважалася маргіальною, набрала 25 % голосів в графствах й спромоглася виставити 140 кандидатів до місцевих рад. Партія, якій досі не вдавалося провести до парламенту депутатів, відразу заявила про себе як серйозного гравця на британському політичному полі. «Що це: землетрус або сезонний буревій?» - так починає коментар про вибори в 35 муніципальних утвореннях Daily Telegraph, відмічаючи, що жодна з трьох найбільших британських партій не зуміла здолати бар'єр у 30 % голосів. Перше місце у лейбористів – 29 відсотків. Партія незалежності поступилася консерваторам лише двома відсотками голосів. Ліберал-демократи з 14 відсотками зайняли четверте місце [4].

Ще у 1993 році Партія незалежності проголошувала головною метою діяльності вихід Великобританії з Євросоюзу, який, на думку лідерів цієї

партії, загрожує суверенітету Сполученого Королівства і обмежує владу британського парламенту. Крім того, одним з центральних гасел у політичній програмі цієї партії є жорстка боротьба з імміграцією. Незадовго до виборів лідер партії Найджел Фарадж виступив із закликом до уряду заборонити мусульманським жінкам закривати обличчя в публічних місцях [1].

Значних переваг ця партія отримала на виборах до Європейського парламенту у 2014 році. Парадоксом тут є заява лідера цієї політичної сили Найджела Фараджа про те, що головне завдання депутатів від його партії – розвалити роботу Європарламенту [1].

Вражаючий результат Незалежної партії на місцевих виборах докорісно міняє розклад політичних сил в країні. За неї проголосувала значна частина електорату консерваторів.

Партія незалежності стала також популярною ще й через політичну кризу у Великій Британії. Як пишуть британські аналітики: «...у нас немає партії, яка б представляла простого виборця, люди намагаються знайти вирішення проблеми серед ультраправих або ультралівих течій. Партії влади зараз не справляються із завданням про захист робочого класу. У всіх подібних кризах рішення шукається в ультра ідеях, як це сталося в Німеччині в тридцятих. UKIP – праві популісти. Вони не фашисти, звичайно, але від цього їх популізм не менш небезпечний. Вони отримали величезну підтримку від медіа і деяких представників вищого класу, які розділяють їх антиєвропейську політику» [4].

Треба сказати, що у Великій Британії серед бізнес-класу завжди існував розкол між тими, хто пов'язаний інтересами з Європою, і тими, хто пов'язаний з неєвропейськими країнами. Таким чином, ті, у кого бізнес-інтереси в Європі, підтримують інтеграцію, а ті, у кого інтереси в країнах Співдружності, в Америці та Азії, підтримують UKIP. Так з'явився розкол у британському суспільстві, на якому грає Н. Фарадж.

За іронією долі з метою перемогти на парламентських виборах у 2015 році сучасні «торі» взяли на озброєння політичні гасла Партії незалежності. Так, наприклад, прем'єр-міністр Великої Британії Девід Камерон оголосив про проведення референдуму щодо членства Британії в ЄС у разі перемоги на виборах в 2015 році. Він вже почав посилювати імміграційні закони, а також оголосив про посилення режиму утримання у британських в'язницях [3]. Поза сумнівом, що Партія незалежності Сполученого Королівства перетворилася у реальну політичну силу й робить серйозний вплив на політичну конкуренцію в країні.

Отже, референдум про вихід Великої Британії із складу Європейського Союзу може відбутися вже в 2016 році. Про це пише газета «Daily Telegraph» з посиланням на власні джерела. За даними видання, прем'єр-міністр Сполученого Королівства Девід Камерон, який був переобраний на новий п'ятирічний термін на виборах, що відбулися 7 травня 2015 року, «вже почав обговорювати цю тему зі своїми європейськими колегами» [5]. Самі ж вибори привели також і до кадрових змін у партіях, які не отримали на них

бажаних результатів. Після того, як більшість голосів було пораховано, про відставку один за одним менш ніж за годину заявили глави трьох партій: лідер ліберал-демократів Нік Клегг, керівник Партії незалежності Великої Британії (UKIP) Найджел Фарадж і голова лейбористів Ед Мілібенд.

Такий підхід свідчить про те, що британський уряд, різноманітні політичні партії тісно пов'язані з запитом британського суспільства і змушені грати на боці суспільства, а не навпаки, бо на відміну від країн, де демократія лише розвивається, у суспільстві сталої демократії вже давно відсутня «політична окремішність» партій, влади і простого народу. Для західноєвропейських країн це дуже дороге задоволення, яке вартує політичній кар'єрі будь-якого політичного лідера та державного крісла чиновника різного рівня й навіть прем'єр-міністра.

Список використаних джерел

1. Голицына Н. Местные выборы в Великобритании. Сдвиг вправо [Електронний ресурс] / Н. Голицына. – Режим доступу: <http://www.svoboda.org/content/article/24976671.html>.
2. Громыко А. Великобритания: новая политическая ситуация [Електронний ресурс] / А. Громыко. Аналитическая записка, №19, 2015. – Режим доступу: <http://www.instituteofeurope.ru/publikatsii/analitika/item/velikobritaniya-novaya-politicheskaya-situaciya>.
3. Премьер Великобритании пообещал подать в отставку, если не сможет провести референдум о выходе из ЕС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cis-emo.net/ru/news/premer-velikobritanii-poobeshchal-podat-v-otstavku-esli-ne-smozhet-provesti-referendum-o-vyhode>.
4. Самсонова Т. Кто такие британские ультраправые, которые впервые выиграют европейские выборы [Електронний ресурс] / Т. Самсонова. – Режим доступу: https://slon.ru/world/rasizm_proydet-1095750.xhtml.
5. СМИ: референдум о выходе Великобритании из ЕС может состояться уже в 2016 году [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cis-emo.net/ru/news/smi-referendum-o-vyhode-velikobritanii-iz-es-mozhet-sostoyatsya-uzhe-v-2016-godu>.